

РЕШЕНИЕ

№ 1

гр. гр. Димитровград, 02.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДИМИТРОВГРАД в публично заседание на
тринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: Гургана Т. Стоянова Денчева

при участието на секретаря Валентина Ив. Господинова
като разгледа докладваното от Гургана Т. Стоянова Денчева Гражданско
дело № 20235610100566 по описа за 2023 година

Обстоятелства, от които произтичат претендираните от ищеца права : В
исквата молба ищцата твърди следното: Наследник съм на П.Ж.К., починал
на 27.01.2022 г., на две основания - по закон, като негова съпруга и по
завещание, с което наследодателят ми е оставил цялото си движимо и
недвижимо имущество и парични средства депозирани в банка ОББ.
Завещанието обявих на 04.03.2022 г., за което бе съставен протокол от
Нотариус Росен Стоименов - акт № 1, том 1, рег. 1666/2022 г. Наличността на
паричните средства по сметки и депозити, разкрити в ОББ АД на името на
наследодателя ми, към датата на смъртта му са, в общ размер на 24 519.95
лева, по извлечение представено от ОББ. Със заявление вх. №
ВД84249/23.05.2022 г. поисках от ОББ, в 7 дневен срок, да ми изплати
паричните средства налични в банката на името на наследодателя ми, към
датата на неговата смърт. С писмо изх. № 13309/01.06.2022 г. Банката ми
отговори, че следва да упражня правото си да получа наследствения си дял
съгласно ЗН, а за останалата част от наличностите по сметките на
наследодателя ми, разкрити в ОББ, Банката ще извърши плащане, след
представяне на съдебен акт, удостоверяващ правото да получа наличните
суми по всички банкови сметки и депозити. Съгласно чл. 16, ал. 1 ЗН,
завещателното разпореждане в моя полза е общо, с оглед на което имам
качеството на наследник по завещание. Тъй като ответникът явно не зачита
тези мои права, за мен е налице правен интерес да предявя настоящия иск за
присъждане на сумата 24 519.95 лева, наличност по сметки и депозити,
разкрити на името на наследодателя ми, към датата на смъртта му, ведно с
мораторна лихва за забава в р-р на 837.76 лева за периода 01.06.2022 г. -

01.10.2022 г.. Моля да ни призовете на съд и след установяване на твърденията в исковата молба, да постановите решение, с което да осъдите Обединена Българска банка АД ЕИК 000694959, да ми заллати сумата 25 357.71 лева, от които 24 519.95 лева, наличност по сметки и депозити, разкрити на името на наследодателя ми, към датата на смъртта му и 837.76 лева мораторна лихва за забава в р-р на за периода 01.06.2022 г. - 01.10.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на настоящия иск до окончателното ѝ изплащане. Моля да ми присъдите и направените по делото разноски. 2.Обстоятелства, от които произтичат претендираните от ответника възражения: Разгледани по същество, предявените искове за неоснователни, съгласно подробни аргументи, изложени в настоящия отговорБанката не оспорва и моля да се приеме за безспорно обстоятелството, че между банката и наследодателя П.Ж.К., починал на 27.01.2022г., са налице отношения във връзка с платежни сметки, както следва: по договор за разплащателна сметка в лева № IBAN 91 UBBS 800231047070940, открита на 01.06.2019г. ; по договор за разплащателна сметка в евро IBAN 54 UBBS800231452476510, открита на 14.02.2019г. ; по два броя депозити, единият по договор за депозит от 24.03.2021г., а другият по договор 24.06.2019г., За удостоверяване на посочените обстоятелства прилагаме към настоящия отговор и съответните договори за платежни сметки. Банката не оспорва, че дължи плащане, респективно връщане на вложените суми по договорите за депозит и наличността по разплащателните сметки, които са с титуляр наследодателя на ищцата П.Ж.К., починал на 27.01.2022г., на неговите наследници, и това сме го заявили изрично в писмо с изх.№ ИД[1]13309/01.06.2022г., същото приложено от ищцата като доказателство към исковата молба. Банката като търговец, извършващ банкови сделки по занятие, следва да полага дължимата грижа на добър търговец, както повелява разпоредбата на чл.75, ал. 1 ЗЗД, и да извърши плащане, респективно изпълнение на действителния кредитор, тоест на лицето, което въз основа на недвусмислени обстоятелства се явява овластено да получи сумите по всички сметки и депозити, които се намират в банката. С оглед това, правим възражение, че ищцата не се явява овластена да получи всички суми, тъй като завещателното разпореждане е частно и се отнася до конкретен спестовен влог, който предвид използваният, в завещателния акт, израз, е неопределен и неясен. Съгласно чл.3, ал.3 от Вътрешните правила за уреждане на отношения с наследници на починали титуляри на сметки и кредитополучатели,които правила са задължителни за служителите на банката при изпълнение на трудовите им задължения, до представянето на безспорни документи, които да идентифицират лицето, посещаващо клона като наследник, банката не разкрива информация за наличности по сметка на починал титуляр, още помалко и изплаща сумите по сметките. Както и в отговора си до ищцата сме посочили, а това се сочи и от ищцата в подаденото от нея заявление, банката няма право да тълкува клаузите на завещателния акт, а текстът на този акт не води до еднозначен и

категоричен извод, че същото представлява общо завещателно разпореждане. Аргумент по подкрепа на това е, изброяването, което е направил завещателят и използваният от него израз в завещателния акт - „ собственният ми спестовен влог , депоспан в банка ОББ АД— клон Димитровград" Употребеното единствено число на спестовен влог, без да се сочи кой от двата притежавани от завещателя два влога, съответно и притежавани от него два броя 3 разплащателни сметки, които са били налични към датата на съставяне на завещанието, е предмет на завещателното разпореждане. Ищцата не е доказала пред банката, по кой от двата влога е правоимаща на основание представеното саморъчно завещание. Плащането, което банката дължи не може да бъде извършено без ищцата да установи по безспорен начин кой от двата влога е предмет на завещателното разпореждане, направено в нейна полза. Представеното саморъчно завещание в частта за влога, представлява завет, тоест налице частко правоприемство, което ищцата, като кредитор трябва да докаже пред банката, за да получи връщане на вложената вещ. Не може да се сподели посоченото от ищцата, че представеното саморъчно завещание е общо, тъй като предмет на завещателното разпореждане е съответната идеална част от посочения лек автомобил и собственият му спестовен влог в ОББ А.Д-клон Димитровград. Следва също така да се отбележи, че предмет на завещателното разпореждане не са наличностите по отделните разплащателни сметки, които съгласно ЗПУПС са отделни рамкоди договори, различни от договорите за депозит, които се сключват, и към които се прилагат отделни условия, както и не е предмет на завещателното разпореждане и инвестиционните продукти, които са по Договор за подаване на поръчки от клиенти № 1777/02.06.2016г. Оспорваме, че банката дължи на ищцата сумата по главкица в размер на 24 519.95 лева, както по основание, така и по размер. Оспорваме по основание и размер и претендираната мораторна лихва в размер на 837.76 лева. Ищцата не е уточнила как е формиран този размер, как е определен и върку коя сума същата е определена. Спорните обстоятелства, тези, които са предмет на настоящото дело, са: - дали представеното саморъчно завещание представлява частно или общо завещателно разпореждане; - дали ищцата въз основа на същото се явява оправомощена да получи плащане на сумите по всички сметки, открити на името на наследодателя П.Ж. - дали банката неоснователно е отказала плащане на наличните суми е станала причина за образуване на настоящото дело, което има значение за определяне основателността на акцесорния иск за мораторната лихва. Фактическа искова претенция : Моля да ни призовете на съд и след установяване на твърденията в исковата молба, да постановите решение, с което да осъдите Обединена Българска банка АД ЕИК 000694959, да ми заплати сумата 25 357.71 лева, от които 24 519.95 лева, наличност по сметки и депозити, разкрити на името на наследодателя ми, към датата на смъртта му и 837.76 лева мораторна лихва за забава в р-р на за периода 01.06.2022 г. - 01.10.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на настоящия иск до окончателното й

изплащане. Претендират се разноси.

Съдът, като взе предвид становището на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното:

Като писмени доказателства в хода на производството се приеха представените от страните: копие от саморъчно завещание, ведно с протокол акт № 1, том 1, рег. 1666/2022 г., заявление вх. № ВД-84249/23.05.2022 г., писмо изх. № 13309/01.06.2022 г. извлечение за наличността на парични средства по сметки и депозити на П.Ж., копие от Удостоверение за наследници с изх. № 1383/15.09.2022 г., копие от Удостоверение за наследници с изх. № 5577/09.09.2022 г. от Община Стара Загора, както и приложените към отговора на исковата молба, заверени копия от: Вътрешни правила за уреждане на отношения с наследници на починали титуляри на сметки и кредитополучатели / в сила от 20.07.2015 г. /, Договор за разплащателна сметка в евро от 14.02.2019 г.; Договор за разплащателна сметка „Комфорт“ в лева от 01.06.2016 г.; - Договор за депозит в евро от 24.06.2019 г.; - Договор за депозит в лева 24.03.2021 г.; - Извлечение от разплащателните банковите сметки и депозитите; Информация за уреждане на взаимоотношения между банката и наследници на починали клиенти, документ от НОИ, удостоверяващ банкова сметка.

От приетото като доказателство по делото заключение на вещото лице Е. В. се установи, че размерът на наличностите към датата на смъртта на наследодателя - 27.01.2022 г. и към 23.05.2022 г., когато е отправена покана до банката за изплащане на паричните по Разплащателна сметка № 1047070940 е 18 026,71 лв., по Разплащателна сметка № 1452476510 - 3 536.57 лв. Налице е и срочен депозит в размер на 2 958,72 лв., Общ размер на средствата в лева - 24 522,00 лв. Към 23.05.2022 г., когато е отправена поканата до банката за изплащане на паричните средства, по Разплащателна сметка № 1047070940 - 18 026,71 лв., по Разплащателна сметка № 1452476510 - 3 536,57 лв., Срочен депозит - 2 958,72 лв. Общ размер на средствата в лева - 24 522,00 лв. Размерът на мораторната лихва върху двете суми от 01.06.2022 г. до 01.10.2022 г. изчислен по калкулатора на НАП е 837,84 лв. За периода 01.06.2022 г. до 01.10.2022 г. главница- 24 522,00 лева, лихва-837,84 лева.

Страните не спорят относно обстоятелствата, подкрепени с приетите писмени доказателства, които съдът приема за безспорни, че ищцата е наследник на П.Ж.К., починал на 27.01.2022 г., на две основания - по закон, като негова съпруга и по завещание, с което наследодателят ѝ е оставил движимо и недвижимо имущество и парични средства депозирани в банка ОББ. Завещанието е обявено на 04.03.2022 г., за което е съставен протокол от Нотариус Росен Стоименов - акт № 1, том 1, рег. 1666/2022 г. Наличността на паричните средства по сметки и депозити, разкрити в ОББ АД на името на наследодателя ѝ, към датата на смъртта му са, в общ размер на 24 519.95 лева, по извлечение представено от ОББ, ведно с исковата молба и сумата в общ размер на 24522 лева по приетото като доказателство заключение на вещото лице, отново съгласно извлечения предоставени от банката. Със заявление вх.

№ ВД84249/23.05.2022 г. ищцата е отправила покана към ОББ, в 7 дневен срок, да ѝ изплати паричните средства налични в банката на името на наследодателя ѝ, към датата на неговата смърт. С писмо изх. № 13309/01.06.2022 г. Банката е отговорила, че следва да упражни правото си да получи наследствения си дял съгласно ЗН, а за останалата част от наличностите по сметките на наследодателя ѝ, разкрити в ОББ, Банката ще извърши плащане, след представяне на съдебен акт, удостоверяващ правото да получи наличните суми по всички банкови сметки и депозити.

От приетото като доказателство по делото заключение на вещото лице Е. В. се установи, че размерът на наличностите към датата на смъртта на наследодателя - 27.01.2022 г. и към 23.05.2022 г., когато е отправена покана до банката за изплащане на паричните по Разплащателна сметка № 1047070940 е 18 026,71 лв. , по Разплащателна сметка № 1452476510 - 3 536.57 лв. Налице е и срочен депозит в размер на 2 958,72 лв., Общ размер на средствата в лева - 24 522,00 лв. Към 23.05.2022 г.,когато е отправена поканата до банката за изплащане на паричните средства, по Разплащателна сметка № 1047070940 - 18 026,71 лв., по Разплащателна сметка № 1452476510 - 3 536,57 лв., Срочен депозит - 2 958,72 лв. Общ размер на средствата в лева - 24 522,00 лв. Размерът на мораторната лихва върху двете суми от 01.06.2022 г. до 01.10.2022 г. изчислен по калкулатора на НАП е 837,84 лв. За периода 01.06.2022 г. до 01.10.2022 г. главница- 24 522,00 лева, лихва-837,84 лева.

При така установените правнорелевантни обстоятелства, чрез събраните доказателствени средства, съдът приема следното от правна страна:

Основният въпрос, на който съдът следва да даде отговор е дали представеното саморъчно завещание е универсално (общо) или частно, представляващо завет. Ищцата е въвела твърдения за неизпълнение на задължението на банковите служители да заплатят сумата на титуляра по сметките, респ. на нея, като наследник по завещание, само поради неправилно тълкуване на завещанието. Представеното саморъчно завещание, само по себе си, притежава всички необходими реквизити по чл.25, ал.1 от Закона за наследството /ЗН/- написано е ръкописно от завещателя, датирано е, подписано от него, като подписът е поставен след завещателното разпореждане, било е обявено с протокол на нотариус Р.Стоименов. Представянето завещание, доколкото е редовно от външна страна, е придало на представилата го Е. А. К. качеството на наследник на титуляра на процесните „парични средства депозирани в банка ОББ-Димитровград“, изразяващи се в средства в две банкови разплащателни сметки и два депозита, които са посочени от вещото лице.

С процесното саморъчно завещание П.Ж.К. завещал на съпругата си Е. К. „цялото си движимо, недвижимо имущество и парични средства, депозирани в Банка ОББ-Д-град“.Изброил е и описва имуществото, като прави опит да конкретизира цялото имущество, което е предмет на завещанието. Основният спор по делото е дали завещанието е общо или представлява завет и втория основен спор по делото, във връзка с отказа на банката, е дали предмет на завещанието са всички сметки и депозити,

включително и тези, които са открити след завещанието. Настоящият състав приема, че това завещание е универсално и няма характер на завет, тъй като в него ясно е изразена волята на завещателя-да се разпорежи с цялото движимо, недвижимо имущество и парични средства, които ще останат след неговата смърт. От дадените в чл.16 ал.1 и ал.2 ЗН определения на понятието „обща завещателно разпореждане“ и „Завет“, е видно, че установеният от законодателя разграничителен критерий между тях е в обхвата на разпореденото със завещанието имущество. Общо е завещанието, което има за предмет цялото или дробна част от цялото имущество на завещателя, разбирано като съвкупност от имуществени права и задължения, които не се прекратяват с неговата смърт, а заветът представлява разпореждане с отделен предмет от това имущество. Законът не поставя изискване при съставяне на универсално завещание завещателят изрично да посочи, че се разпорежда с цялото си имущество, съобразно употребените изрази в чл.16 ал.1 от ЗН. Обстоятелството, че завещанието съдържа изброяване на конкретно имущество, както е в случая, което се завещава, не е достатъчно същото да се квалифицира като завет по смисъла на разпоредбата на чл.16 ал.2 ЗН., тъй като няма и пречка намерението на завещателя да се разпорежи с цялото си имущество да бъде обективизирано и чрез посочване на отделни предмети от него, които той счита, че формират съвкупността.

С оглед гореизложеното, съдът приема, че предвид разпоредбите на Закона за наследството и практиката на ВКС, волята на наследодателя в процесното завещание е била да завещава цялото си движимо и недвижимо имущество и парични средства, че то има характер на универсално такова, а не на завет в какъвто смисъл са възраженията на ответника. Няма спор в закона и в съдебната практика, че дори и да се придобие някакво имущество след като бъде направено завещанието, общото завещание разбираемо като такова с израза „цялото движимо и недвижимо имущество и парични средства“ определя всичко придобито като такова, което следва да се получи от лицето, което е посочено като наследник по завещание. В смисъла, в който ВКС тълкува волята на завещателя от използваните в завещанието изрази и масата, която се оставя в наследство след неговата смърт, възражението на ответната страна, че това завещание представлява завет е неоснователно. Фактът, че завещателят посочва „собствения ми спестовен влог, депозиран в банка ОББ“ не означава, че няма предвид всички парични средства.

Предвид горния извод на съда за основателност на исковата претенция на ищцата, основателна се явява и тази относно претендираната мораторна лихва. Претенцията за мораторна лихва е за периода 01.06.2022 г. — 01.10.2022 г., като в исковата молба ищцата е посочила, че ответникът е изпаднал в забава след като не е изплатил в 7-дневен срок от поканата със заявление вх. № ВД-84249/23.05.2022 г. паричните средства налични в банката на името на наследодателя на ищцата към датата на неговата смърт — в общ размер 24 519.95 лева. Фактите относно неизплащане на претендираната парична сума, периода и молбата за отправена покана, не се оспорват от ответната страна. Предвид и заключението на вещото лице

претенцията на ищцата е основателна.

С оглед уважаването на исковата претенция, претенцията на ищцата за разноски е основателна. В тази връзка данни за разноски направени в хода на производството са документ за платена ДТ в размер на 1036.66 лева, адвокатско възнаграждение 1560 лева и депозит за вещо лице-300 лева, предвид и представен списък с разноски, договор за правна защита и съдействие на пълномощника на ищцата. В този смисъл следва да се присъдят разноски на ищеца в общ размер на 2896.66 лева.

Предвид изложеното, съдът,

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Обединена Българска банка“ АД, ЕИК 000694959, със седалище и адрес на управление град София, община Столична, р-н Триадица, бул. „Витоша“ №89, да заплати на Е. А. К., ЕГН ***** от град Димитровград, ***** сумата в общ размер на 24 519.95/двадесет и четири хиляди петстотин и деветнадесет лева и 95 ст./, наличност по сметки и депозити, разкрити на името на наследодателя на ищцата П.Ж.К., към датата на смъртта му и сумата от 837.76/осемстотин тридесет и седем лева и 76 ст./-мораторна лихва за забава за периода 01.06.2022 г. - 01.10.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на настоящия иск 29.9.2022г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА „Обединена Българска банка“ АД, ЕИК 000694959, със седалище и адрес на управление град София, община Столична, р-н Триадица, бул. „Витоша“ №89, да заплати на Е. А. К., ЕГН ***** от град Димитровград, ***** , разноски по делото в общ размер на 2896.66/две хиляди осемстотин деветдесет и шест лева и 66 ст./.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд-Хасково в двуседмичен срок от съобщаване на страните, че е изготвено.

Съдия при Районен съд – Димитровград: _____